

Tentoonstelling

Yad Vashems mobiele tentoonstelling 'Shoah: Hoe was het menselijkerwijs mogelijk?' nu ook in het Nederlands beschikbaar

Tentoonstelling al meer dan 200 keer gepresenteerd in 79 landen

Shoah: Hoe was het menselijkerwijs mogelijk

De Shoah is een van de belangrijkste hoofdstukken in de menselijke geschiedenis. Passende studie van de Shoah leert ons de verschrikkelijke gevolgen van vreemdelingenhaat, antisemitisme en racisme.

Yad Vashem gelooft in het belang van het bereiken van zoveel mogelijk mensen over de hele wereld om de morele implicaties van de Shoah te communiceren en streeft ernaar een nieuw publiek te bereiken met weinig of geen voorkennis van de Holocaust. De mobiele tentoonstelling 'Shoah: Hoe was het menselijkerwijs mogelijk?', is gecreeerd om in die behoefte te voorzien.

Vijf grote hoofdstukken

Dit is de allereerste reizende tentoonstelling van Yad Vashem die een uitgebreid verhaal van de Shoah vertelt, waardoor de bezoeker een historisch overzicht krijgt van de gebeurtenissen die dit donkere hoofdstuk in de menselijke geschiedenis vormen. De tentoonstelling bestaat uit vijf grote hoofdstukken. Elk hoofdstuk behandelt een belangrijk historisch aspect van de Holocaust, maar bevat ook een persoonlijke stem en standpunt. Bovendien zal de tentoonstelling een belangrijk, tot de verbeelding sprekend onderdeel bevatten, bedoeld om doordachte reflectie te stimuleren die na afloop van het bezoek zal blijven hangen.

Reflectie

Yad Vashem wil dat de bezoeker naar deze unieke, ongekende gebeurtenis in de geschiedenis kijkt en vervolgens reflecteert op het leven in de 21e eeuw, in het besef dat elke menselijke samenleving fundamentele waarden en normen moet bevatten, ongeacht tijd en plaats. Deze tentoonstelling is een zeer goed onderzochte, nauwkeurige weergave van de histo-

rische keten van gebeurtenissen, op een heldere en toegankelijke manier gepresenteerd en geschikt voor het grote publiek.

Wereldwijd gepresenteerd

De tentoonstelling is beschikbaar in 22 talen, waaronder nu dus ook het Nederlands. Ze wordt momenteel ook vertaald in het Japans en het Turks. De tentoonstelling is al meer dan 200 keer gepresenteerd, in 79 landen. In Europa werd de tentoonstelling al gepresenteerd in o.a. Londen, Bologna, Lissabon, Belgrado en Moskou. Maar 'Shoah' is ook al verscheidene keren buiten Europa tentoongesteld, o.a. in de Verenigde Staten, Canada, Australië, Peru, India en Taiwan. Nu is er dus ook de mogelijkheid om "Shoah" in Nederland tentoon te stellen.

Geïnteresseerden vinden op de website van Yad Vashem meer informatie, alsook de tentoonstelling bestellen, waarop Yad Vashem dan de 18 informatiepakketten gratis digitaal levert met afdrukinstructies.

ANBI status

Je geeft met je hart! Dat is (meestal) een gift aan een goed doel. Maar wat de meeste mensen niet weten, is dat uw gift een aftrekpost kan opleveren bij de belastingaangifte. Dat wil zeggen, als je de regels volgt.

Belastingvoordeel en een goed doel steunen!

ANBI status... alleen kerkelijke, levensbeschouwelijke, charitatieve, culturele, wetenschappelijke of nutbeogende instellingen komen in aanmerking voor een ANBI-status. Dit is een door de Belastingdienst erkende instelling en die mag geen winstoogmerk hebben. De gemaakte kosten moeten in redelijke verhouding staan tot de bestedingen ten behoeve van de maatschappelijke doelen die worden nagestreefd.

De Belastingdienst beoordeelt een eenmalige gift als een 'gewone gift' en deze is slechts beperkt aftrekbaar. Voor een gewone gift en een gift die u wel jaarlijks doet, maar niet in een overeenkomst hebt vastgelegd, gelden een drempel en een maximum. De drempel is 1% van het drempelinkomen en het maximum is 10%. Het drempelinkomen wordt bepaald door het belastbaar inkomen (voor informatie zie Belastingdienst.nl).

Periodieke giften: volledig aftrekbaar!

Periodieke giften mogen helemaal als aftrekpost dienen. Uw gift is een periodieke gift als u aan de volgende voorwaarden voldoet;

- U geeft jaarlijks hetzelfde bedrag aan de dezelfde instantie of stichting. U mag zelf weten of u de gift in 1 keer of in meerdere keren voldoet
- U betaalt het bedrag minimaal 5 jaar achter elkaar
- U hebt vastgelegd wanneer uw jaarlijkse gift stopt, dus bv. na 5 jaar. Komt u voor de termijn afloopt te overlijden, dan stopt de jaarlijks gift bij overlijden.

Testament

Als u in uw testament één of meerdere goede doelen ondersteunt, zijn deze giften vrij van successierecht. Het 'goede doel' hoeft over de erfenis geen belasting te betalen. U kunt aan een goed doel nalaten door deze in uw testament te benoemen tot erfgenaam. U kunt ook kiezen voor een legaat, een vastgesteld bedrag. Onze penningmeester zal u graag verder informeren.

Verdere informatie: yadvashemnederland@gmail.com

Ons ANBI/RSIN nummer is 8141.85.563

Bankrekeningnummer voor uw giften:

NL07INGB0003160930

Wij danken u bij voorbaat voor uw giften

Stichting Vrienden van Yad Vashem Nederland
Biesboschstraat 30/ 1 - 1078 MT Amsterdam
Bankrekening NL07INGB0003160930

David Simon, voorzitter
Marathonlaan 71 1183 VC Amstelveen - simondde@xs4all.nl

Betty J. Lievendag - Secretaris
Biesboschstraat 30-1 - 1078 MT Amsterdam - lievendag.b@gmail.com

Stichting Vrienden van Yad Vashem Nederland

Nieuwsbrief

December 2021

Interessante, emotionele en waardige bijeenkomst

Indrukwekkend symposium zeer geslaagd

Door Frits Barend

Geschiedenis staat niet stil en vindt zich telkens opnieuw uit. Dat bleek weer eens tijdens het Yad Vashem symposium op donderdag 28 oktober van dit jaar. De indrukwekkende lijst sprekers boeide het gehoor met bekende, maar ook nieuwe verhalen van en over slachtoffers en overlevenden van de Tweede Wereldoorlog.

Gelukkig bleven we de 28ste gevrijwaard van de zogenaamde vergrijzers, de kwasi-wetenschappers die beweren dat de daders het ook niet zo makkelijk hadden en daarmee het leed van nazi's durven te

Symposium gehouden op 28 oktober j.l.
Onderduikgevers/onderduikers; Helden?!

vergelijken met het leed van Joden, Roma en Sinti en verzetshelden. Het was ook mooi om 'nieuwe' gezichten te horen spreken, zoals Raymund Schutz, de onderzoeker die er mede voor zorgde dat het Rode Kruis-archief van de transporten van Joden naar de kampen veel toegankelijker is geworden voor onderzoekers en nabestaanden. Docente geschiedenis Lotte Bergen lichtte een tipje van de sluier van haar naderende promotie over Etty Hillesum,

de in Middelburg geboren, in Deventer opgegroeide en later naar Amsterdam verhuisde vrouw die zo'n indrukwekkend dagboek bijhield vanaf het begin van de oorlog tot haar transport naar de dood. De Amsterdamse wetenschapper Dienne Hondius deed een oproep nog onbekende getuigenissen die verborgen liggen in privé-archieven te verzamelen en te bundelen om ze aan de vergetelheid te ontrukken. Bijzonder was dat we naast de indrukwekkende lijst van sprekers werden verrast door een nieuw muzikalent: violiste Naomi van Hessen.

Foto: Sander Chamid

In deze Nieuwsbrief

2 Yad Vashem uitreikingen Feestelijk en indrukwekkend	3 Nationaal Comité 4 en 5 mei Opvolger Wim van de Donk	5 Reizende tentoonstelling Nu ook in het Nederlands
3 Benoemingen Nieuwe voorzitter Yad Vashem	4 Jeruzalem en Maastricht Ceremonie en evenement	6 Geven met je hart Handelen met verstand

Uitreikingen vanaf augustus

Wij zijn Ambassadeur Naor Gilon veel dank verschuldigd

Indrukwekkende en feestelijke Yad Vashem uitreikingen

Vanaf augustus jl. vonden er weer regelmatig indrukwekkende en feestelijke Yad Vashem uitreikingen plaats. In aanwezigheid van nabestaanden van zowel onderduikgevers als onderduikers zijn het stuk voor stuk emotionele bijeenkomsten.

De uitreikingen worden gedaan door de Ambassadeur van Israel, Z.E. Naor Gilon, die inmiddels standplaats Den Haag per 1 oktober moest vervullen voor een nieuwe ambassadeursfunctie in India. Wij zijn Ambassadeur Naor Gilon veel dank verschuldigd voor de wijze

waarop hij samen met onze Stichting de bijeenkomsten steeds met een prachtige speech heeft opgeluisterd.

Zijn taak werd na 1 oktober uitstekend overgenomen door Carien Elyahoe-Perry, Cultural Affairs Diplomat en/of Hila Stern de Charges d'Affair van de Ambassade van Israel.

De verwachting is dat nog voor het einde van 2021 een nieuwe Israëlische Ambassadeur zijn opwachting zal maken.

Uitreikingen

Vrijdag 6 augustus 2021 werden *Mevr. Anna van Santen, Johanna van Santen-van der Spek* en haar kinderen *Leendert, Johanna en Neeltje* geëerd.

Donderdag 19 augustus 2021 was de onderscheiding voor *Klaas & Brechtje Vader-IJven, Jan & Aaltje Vader-Smit, Gelf & Gerlantje van der Meer-Hiemstra* en *Hendrik Kruizinga*.

Maandag 4 oktober 2021 in de schitterende Synagoge van de LJG den Haag op *Pacifico Marchessini*.

Woensdag 13 oktober 2021 was de Gemeente Zeist gastheer voor de feestelijke bijeenkomst waarbij *Gerrit & Margaretha Oudhof-Dijk* de Yad Vashem penning en oorkonde toegekend kregen.

Donderdag 14 oktober 2021 den Haag *Lijkele & Neeltje Kerkhof-Beeksma*

Dinsdag 19 oktober 2021 Apeldoorn *Willem & Bertha van Staveren-van Hilten*

Donderdag 21 oktober 2021 den Haag *Johannes P. & Wilhelmina Scholten-Nibourg*

Donderdag 4 november 2021 Amsterdam *Jacoba van Tongeren*

Maandag 15 november 2021 den Haag *Christoph G. & Christina G. Schonthaler-Berk & Cornelis Verduijn*

De ceremonies in 2021 werden besloten met een uitreiking aan *Matheus J. & Maria G.B. Kersten-van Nienhuijs*

De hartelijke gelukwensen, Mazzelfof, namens onze Stichting vergezeld de bijeenkomsten vanzelfsprekend, waar David Simon bij de meeste uitreikingen Master of Ceremonies was en namens de Stichting een speech hield.

Benoemingen

Dani Dayan nieuwe voorzitter voor Yad Vashem Jeruzalem. Wim van de Donk volgt Gerdi Verbeet op als voorzitter Nationaal Comité 4 & 5 mei.

Yad Vashem Jeruzalem, het World Holocaust Remembrance Center, heeft een nieuwe voorzitter. De Israëlische Regering heeft Dani Dayan benoemd tot voorzitter van dit internationale instituut.

Hij is 65 jaar en was van 2016 tot 2020 Consul-Generaal in New York. Mr. Dayan zal zich intensief bezighouden met de contacten met de vele Vriendenstichtingen wereldwijd. Vanuit Nederland hebben wij de felicitaties aan de nieuwe voorzitter gezonden en hopen hem ook in Nederland te mogen verwelkomen.

Nationaal Comité 4 & 5 mei heeft nieuwe praeses Prof. Dr. W.B.H.J. van de Donk is sinds 1 juni 2021 de opvolger van Mevr. Gerdi Verbeet, als voorzitter van het Nationaal Comité 4 & 5 mei.

Wim van de Donk is sinds 1 oktober 2020 Rector-Magnificus en voorzitter van het college van bestuur van Tilburg University. Daarvoor was hij 11 jaar Commissaris van de Koning(in) in Noord-Brabant. In 2008 hield hij de '5 mei lezing' met als titel: De bedoeling van bevrijding. In een interview zei hij; "het is een grote eer om Gerdi Verbeet op te volgen; haar drive en focus zijn een lichtend voorbeeld."

De Stichting Vrienden van Yad Vashem Nederland wenst hem veel succes toe en hoopt in de nabije toekomst persoonlijk kennis met hem te mogen maken.

Evenementen

Holocaust overlevenden plaatsen briefjes in de Klaagmuur in Jeruzalem: een boodschap naar de Joden in de diaspora en iedereen in de wereld.

Elk briefje is een overwinning

Vertaald door Betty L. Lievendag; The Jerusalem Post

Tijdens een speciale ceremonie najaar 2021 werden briefjes van WO-2 overlevenden in de Klaagmuur in Jeruzalem geplaatst. De briefjes waren afkomstig van in Florida (USA) levende Joodse ouderen, waarvan bijna geen van hen ooit Israel bezocht of nog kan bezoeken.

Dit evenement, uitgezonden via ZOOM, werd georganiseerd door zionistische organisaties en groepen overlevenden. Aan het einde van de uitzending, stonden zij, die daartoe in staat waren, op om het Israëlische volkslied te zingen. De briefjes werden verzameld ten tijde van de eerste golf van de Corona periode. De 95 jarige Sally Doeman schreef; "Dank u G'd voor het feit dat ik de hel overleefde" De gezamenlijke verklaring was als volgt; "wij zijn

dankbaar deze boodschap nog te kunnen uitdragen naar de Joden in de diaspora en iedereen in de wereld. Elke nog levende Holocaust overlevende, die zelf of namens hem deze briefjes in de Klaagmuur kan deponeren, is een overwinning op hen die onze vernietiging wensten"

De tentoonstelling is indrukwekkend en het is een must deze nog te bezoeken

Expositie 'Gezichten van leven na de Holocaust'

Het Fotomuseum aan het Vrijthof in Maastricht presenteert tot en met 31 januari 2022 een tentoonstelling van de Duitse portretfotograaf Martin Schoeller. Met "Survivors; Faces of Life after the Holocaust" (overlevenden; gezichten van het leven na de Holocaust) toont het museum 75 close-up portretten van Joodse mannen en vrouwen.

Er is ook een gelijknamig fotoboek met een voorwoord van Joachim Gauck, voormalig Bondsprezident van Duitsland. Het monumentale boek is een visueel naslagwerk voor toekomstige generaties. Zowel de voorzitter als de secretaris van de Stichting Vrienden van Yad Vashem waren bij de officiële opening op 5 september jl., aanwezig. Het Yad Vashem instituut in Jeruzalem, alsook onze Stichting verleende alle mogelijke medewerking aan dit evenement. Onder de genodigden bevonden zich o.a. de

Burgemeester van Maastricht, mevr. Annemarie Penn-te Strake, demissionair Minister van Veiligheid en Justitie, Ferdinand Grapperhaus, die beiden zeer indrukwekkende toespraken hielden. In een zeer geanimeerd gesprek tussen secretaris van de Stichting, Betty Lievendag en de nieuwe Duitse Ambassadeur Dr. Cyrill Jean Nunn, was een van de onderwerpen: hoe ontwikkelt zich de houding van Joodse Babyboomers zich na de Tweede Wereldoorlog ten opzichte van het naoorlogse Duitsland.

